

ICo 5068

Type: Printed Edition

Headings: Vercelli (Diocesi) — *Constitutiones synodales ecclesiae Vercellensis*

Bibliography: *Le cinquecentine piemontesi*. Marina Bersano Begey (editor) Torino: Tipografia torinese editrice, 1961

Heading remarks: Semidiplomatic transcription; Bersano Begey sch. 566

BOOK PRODUCTION

Agents: Silva, Bernardino, printer; Silva, Giovanni Angelo, printer (expressed)

Place: Torino (expressed)

Date: 1517-9-16 (expressed)

CONTENT ANALYSIS

1. [Prefatory Letter]

a1r

Constitutiones Synodales Ecclesiae Vercellensis.

a1v

Iacobus carrarinus canonicus ecclesiae collegiatae loci Bugellae Reverendissimo in Christo patri & domino domino Augustino ferrerio dei gratia Episcopo Vercellensi & comiti domino meo felicitatem & honoris augmentum. Constitutiones synodales dudum a Venerandis viris dominis fabiano de Bays Canonico & Vicario & Ioanne de gromis Archipresbitero ecclesiae Vercellensis decretorum doctoribus presidente tunc eidem tuae ecclesiae bo.me. Reverendissimo domino domino Ioanne Stephano germano & predecessore tuo tituli sanctorum Sergii & bachi presbytero Cardinali bononiensi digestas utilitati consacerdotum meorum facere satis cupiens in unum volumen pater Reverendissime collegi, quas ne scriptorum penuria occultiores faceret, Imprimendas tradidi, Dignitatem tuam Deus omnipotens tueatur.

2.

a2r-a2v

AVgustinus Ferrerii dei & apostolicae sedis gratia episcopus Vercellensis & Comes, universis & singulis nostrae Diocesis tam clericis quam Laicis salutem [...] In prima synodo in pontificatus nostri anno praesenti Millesimo quingentesimo decimo septimo, Indictione quinta Et die vigesimo sexto mensis Aprilis in palatio nostro apud ecclesiam Vercellensem [...] in unum libellum redactas, quas observari volumus & mandamus, fecimus & publicavimus.

a2v

De Synodi congregatione .i.

Incipit: 'SYnodi congregationem non modo utilem, sed necessariam sacri Canones annis singulis celebrandam statuerunt. ...'

b8v

Explicit: '... quatenus constitutiones ad populum pertinentes eidem ad divina audient. congregato publicent, & declarent ad minus quater in anno.'

[Dated: Vercelli, 26 Apr. 1517.]

3.

c1r

Sequuntur .xii. Provinciales constitutiones & primo de officiis saecularibus. .i.

Incipit: 'Praesenti Constitutione Sancimus, ne aliquis clericus absque diocesani sui licentia officium publicum, vel officialitatem alicuius saecularis rectoris, sive communitatis vel universitatis in saeculari curia exercere ...'

d4v

Explicit: '... Et ad conscribendum talium iurium productiones & praesentationes per singulos diocesanos deputari iubemus unum, vel duos notarios fide dignos caeteris haec ad scribendum licentia interdicta, ne in his fraus aliqua committatur. Finis Constitutionum.'

d5r

Tabula ad Inveniendum pascha per omne tempus.

[Table and legend to determine the date of Easter.]

4.

d5v

Ordo & stilus Curiae Episcopalis Vercellensis.

AUGUSTINUS Ferrerii dei & apostolicae sedis gratia Episcopus Vercellensis & comes curam pastoralis officii nostris humeris divina gratia incumbentem Iugi studio, ac mente sedula attendentes [...] non lateat sapientes propter eos sed propter iuris ignaros curasse abundanti[us] [i.e. abundantius] quam etiam forte prima facie multis superfluum videbatur inferius describi & imprimi mandasse.

De servitoribus Curiae episcopalis. xi.

e6r

Incipit: 'IN primis quidem ordinamus quod In Curia nostrae civitatis Vercellarum sint duo servientes seu nuntii generales fide digni, qui antequam officium suum exerceant iurent in manibus nostris ...'

f2r

Explicit: '... Item pro condemnationibus voluntariis servetur usus, & consuetudo antiqua, videlicet de capiendi denarios sex pro libra.'

5. [Tabula]

f2r

Tabula constitutionum Synodali[um] Vercellensium Ecclesiae editarum, & publicatarum in synodo prima post assumptionem episcopatus Vercellensis per Reverendissimum in Christo patrem & dominum Augustinum Ferrerii dei gratia episcopum Vercellensem & comitem, quas statuit & ordinavit populo publicari per quoscunque ecclesiarum rectores bis in anno in quadragesima, & de mense novembris praesertim, quae per .P. in margine signate sunt, sub poena ducatorum duorum fabricae episcopali applicandorum, statuit insuper, quod unusquisque in civitate, & diocesi Vercellense beneficiatus teneatur ipsas constitutiones habere, sub poena duorum florenorum, & ut facilius haberi possint, illas imprimi faciendas, & condecanti praecio omnibus tradendas Venerabili viro domino presbytero Iacobo Carrarino decretorum doctori Canonico Bugellae, & sanctae Agathae capellano suo comissit, qui ordinavit, ut infra.

f2r-f3v

Prohemium: Augustinus. fo.i [...] Taxa scripturarum & sigilli. fo.xxxviii

6. [Closing paratexts]

f4r

Bernardus Zinomius sacris flaminibus .S.

[Verse]

Cum timet insidias violentaque bella luporum, Fert baculum pastor pervigil atque sagax. Post, ut oves saevo melius tueatur ab hoste, Cum baculo famulos semper adesse iubet. Ferrerie Augustine facis dignissime praesul Vercellensis idem, grande decus patriae, Iustitiae custos, fidei, pietatis, & alter Eloquio Cicero, religione (sic) Numa. Terribilique videns hostes infrendere rictu, Dilanient pecudes ut, miserasque vorent, Custodes multos cernens timidos, & inermes, Cum grege praecipites hostis ut antra petant, Cum baculo statuis pastoribus arma parare, Se quibus, atque suas contueantur oves. Sed quia multa nihil prodest simul arma parasse, Omnia militibus haec nisi distribuas, Quilibet ut vestrum, iubet, his se muniat armis, Hostes ut christi tutus in arma ciat. Non temere haec fabricata quidem sunt, sed sapientum Consensu iuvenum, consilioque senum, Vos quibus armatos cum viderit horridus hostis, Vos fugiens victus illico terga dabit. Praesulis ergo alacres haec tela capessite vestri, Multa ferent vobis commoda, multa gregi, His dabitur clarum vobis conscendere caelum, Paceque perpetua, & tranquillitate frui. FINIS.

Colophon: 'Impressum Taurini per Ioannem Angelum & Bernardinum fratres de Sylva Anno domini. M.ccccxvii Die. xvi. Mensis Septembris.'

BIBLIOGRAPHICAL ANALYSIS

Layout: full page; Leaf Nr; Signature; Ornamental initials

Remarks: Gothic type used only for the title at l. a1r.

Format: 4°

Support material: paper

Collation: a-d⁸ e⁶ f⁴

Measurements: 210x143 mm

Sheet size: Super-Chancery

Extent (leaves): 42

Types: Roman/Antiqua; Gothic

Watermarks: Column with cross (70 x 27 mm; ll. a4, a5)

SEMANTIC INDEXING

Subject: Law-canon (ius canonicum)

Genre: Constitutiones

Period: early modern

Language: Latin

DATA SOURCE & REFERENCES

Copies:

- Torino, Biblioteca dell'Accademia delle scienze F.X.48 (2)
- Torino, Biblioteca Reale C.7.63

Data source: Torino, Biblioteca Reale C.7.63

References: EDIT 16 CNCE031555; HPB IT-ICCU.CNCE031555

Completeness: medium — **Source:** book in hand, bibliography

Permalink: <https://www.iuscommuneonline.unito.it/ICo/5068>

Editor ICo: GB

Cite as: ICo 5068, by G. Brizio <<https://www.iuscommuneonline.unito.it/ICo/5068>> [2025:06:13]